

Listuoj pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Viasus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

V I E N Y N Y B Ė

LITHUANIAN DAILY

LIII. METAI. 242 (831) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, P ENKTADIENIS, 1939 M., SP ALIŲ-OCTOBER 20 D.

Kiekvienas geros valios rivalo dirbtis tau bus. Svarbiausybės palaikymui latinimas tautiškumui spaudos.

New York Public Library 470 Fifth Ave. KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Noris rašyti vis ir rašyti... Duktė ir motina Amžinieji liudininkai

A. F. VYMANČAS
Aš mislinu, kad mano skaitytojams dar neatsibodo skaityti apie mūsų atgautą Vilnių. Kai dabar širdžiai taip miela, kai žinai kad Vilnius, ta mūsų senoji sostinė, jau mūsų, tai taip ir noris apei tą Vilnių rašyti vis ir rašyti...

Šiandien Gedimino kalno bokšte jau didingai plevėsuoja Lietuvos trispalvė vėliava nuo panerių atplaukusio vėjo glamonėjama. Šiandien jau nebėra tos taip vadinamos demarkacijos linijos, kuri net užsienio spaudoje buvo vadinama "užmirusiu rubežium"...

Ar žinai kas seniau dėdavo si prie to "užmirusio rubežiaus"? Syki man pačiam teko būti prie demarkacijos linijos ir matyti tokius baisiai liūdus dalykus.

Tą dieną pūtė aštrus šiaurys vėjas: skersai kelio, kurisėjo tiesiog į Vilniaus žemes. Atėjo prie sargybinių būdėlių jauna motina su mažyte dukrele. Anoj pusėj už barjerų stovėjo jos motina. Sena, sudžiūvusi, raudkštetu veidu motina, kuri buvo apsiūpusi jau seniai skalbta skarele, kas ją padarė dar labiau svargusai atrodančia. Ji atėjo pasikalbėti ar bent pasimatyti su savo dukterim, kurios ji jau seniai nematė. Ji dar nekilnojo ant savo senų rankų nei savo dailios ankštes.

Lietuvos pusėje stovintis sargybinis išlengvo, bet nepalaužiamai griežtai papurtė galvą. Nevalia pereiti sieną ar taip arti sieti, kad būtų galima pasikalbėti. Lietuvos pusėje stovintios motinos akyse pasirodė didelės ir gailios ašaros, nes likimas atskyrė ją nuo jos motinos, kuri šaukiasi savo dukters pagalbos, nes ji nuo senos negaluoja. Jos mėgino susikalbėti kad ir būdamas gana toli viena nuo kitos, tačiau, tas šiaurys vėjas taip ir staugė kaip koks demonas ir motinos ir dukters žodžius nešė toli, toli kažkur į pietus...

Kiek pastovėjęs Lietuvos sargybinis priėjo prie barjero stovintios moteries ir mandagiai už rankos pažėmė atsivedė prie pasienio policijos raštinės durų.

"Nevalia", raminančiai kalbėjo mandagus Lietuvos pareigūnas, "jei būtu mano valia, tai aš ant rankų Tamstos motiną į šią pusę perneščiau, bet jei Tamsta dar daugiau čia lankysis, tai lenkai Tamstos motiną palaikys už šnipę ir ją padės tenai iš kur ji jau niekad os nebesugrįš..."

Skandžiavai pravirko nelaimingoji moteriškė ir ašarų pilnomis akimis dar kartą pažvelgė išilgai kelio, kur už barjerų stovėjo jos senutėlė ir ligų pakirsta motina, dar pamojavo jai su ranka ir nusiūkus nūdūlino atgal į savo namus.

Ir taip tėvas buvo atskirtas nuo savo sūnaus, motina — nuo savo dukters ir brolis nuo brolio, sesuo — nuo sesers.

Augo gilus sielvartas lietuvių širdyse ir kartais atrodė, kad jis širdį bematant sudraskys. Vargas bujojo anapus "rubežiaus", vienu ir bauginanti tyla viešpatavo tame siaurame žemės ruošte, kuris skyrė Lietuvą nuo Lietuvos. Dailios ir aukštos pušys užaugo ant geležinkelio bėgių,

AR JAU HITLERIS SIŪLOSĮ SKANDINAVAMS PADĖTI EITI PRIEŠ SOVIETŲ RUSIJĄ?

Skandinavai nepasitikti nei Sovietų Rusijos nei Vokietijos Garantijomis

Skandinavai neis šokti kadriilo ant plono ledo...

STOCKHOLM, spalio 19 d.

— Švedijos, Norvegijos ir Danijos karaliai bei Suomijos prezidentas ir visų keturių valstybių užsienių reikalų ministrų pradėjo savo pasitarimus, laike kurių buvo nagrinėjami šie du klausimai:

1. Kokius reikia padaryti susitarimus su Suomija, kad ji žinotų, kaip toli ji gali eiti priimanant sovietų pasiūlymus susitarti ir

2. Kaip daug šiaurinės Skandinavijos valstybės, kurias paremtų Oslo grupė bei Olandija ir Belgija, galėtų sutikti paremti Hitlerio taikos planą su vakarų demokratijomis?

Kaslink pirmojo klausimo, tai Švedija tiki, kad garantijos, duotos USSR prezidento Kalinino U.S.A. prezidentui Rooseveltui, kad USSR gerbs Suomijos ne p r iklausomybę, yra geras dalykas, tačiau pasukitini jvykiai Estijai neišdžia pasitikėti sovietų garantijomis. Estija jaučiasi labai nelaisva... Tokiu būdu, Suomijos prezidentas pareiškė, kad jis nesutiksias, kad sovietų armija stovėtų Suomijos teritorijoje, nebent kokiame mažose salose netoli Kronstadto.

Antrasis klausimas esąs susijęs su vieno žymaus švedų tyrinėtojo privatinio pasikalbėjimu su Hitleriu. Nors tas tyrinėtojas atsisakė bet ką tuo reikalu pareikšti, tačiau greitai buvo patirta, kad Hitleris netiesioginiai siūlė skandinavams savo pagalbą sustabdyti sovietų veržimosi į jų žemes, jei skandinavai ir Oslo grupė padės Hitleriui sustabdyti šį karą. Esą, kol karas tęsis, tol jis reikalingas USSR pagalbos ir nieko negalys tuom tarpu padėti.

Tačiau, niekas nenori Vokietijai pasitikėti, nes jei jis dėl savo išskaičiavimų pradėtų eiti prieš USSR, kai tik jis pajustų, kad jam nebereikia jo pagabos, tai jis tą patį padarytų ir su kitais kaimynais.

Pasirodo, kad Vokietijos ir USSR bičiulystė yra labai menka.

Suomijos užs. reik. min. užklauses, ar skandinavai suteiktų jiems karišką pagalbą, jei juos užpultų sovietai. Nors Norvegija, Švedija ir Danija yra beveik pilnai mobilizuotos, tačiau į šį klausimą atsakysiančios vėliau, kai geriau susipažins su esama padėtimi.

Neabejotina, kad skandinavai imsis konkrečių žygių sutaukinti kariaujančias valstybes, tačiau skandinavai pareiškė, kad jie neis šokti kadriilo ant plono rudeninio ledo...

kuris veda tiesiai į Vilnių. Per išėjus 20 metų joks traukinys taik bėgiais nedundėjo.

Navatna, ar ne? Medžiai ant geležinkelio... Bet tai teisybė: pats savo akimis mačiau. Ar nukirs lietuviai tuos medžius ant geležinkelio?

Ne! Tie medžiai ant geležinkelio paliks ir bus pastatyta šalimais kita geležinkelio linija, kad kas pro tenai nevažiuotų, galėtų matyti amžinuosius Vilniaus pagrobimo liudininkus.

PAKTĄ PASIRAŠYS DAR ŠIA SAVAITĖ

ANKARA, Turkija, spalio 19 d. (INS). — Anglo-turkų ir franco-turkų tarpusavio pagalbos paktas busis pasirašytas dar šios savaitės pabaigoje, kaip skelbia gerai informuoti Turkijos politiniai sluoksniai. Prancūzijos atstovas Gen. Maxime Weygand jau išvyko į Turkiją tuo reikalu, kai Britanija dar nepaskelbė, kada jos atstovas atvyks į Ankarą.

ISVYKO

ANKARA, Turkija, spalio 19 d. (INS). — Kai tik Turkijos premjeras Saydam padarė pareiškimą respublikonų partijos atstovams, kad Turkija galinti priimti sovietų pasiūlymą, tai Vokietijos ambasadorius Turkijoje von Papan skuriam išvyko Berlynan. Ankaros politiniai korespondentai sako, kad tai esąs ženklas, kad dabar Vokietija darys žygių susitarit su Turkija ir patraukti ją savo pusėn.

NEŽINO KĄ DARYTI

PORTLAND, Ore., spalio 19 d. — Portlando imigracijos valdininkai nežino ką daryti su buvusios Lenkijos jūrininku Szalaj: deportuoti ar nedeportuoti tą vyrą, kuris šiandien neturi jokios pilietybės. Lenkija šiandien tapo pasidalinta tarp Lietuvos, USSR ir Vokietijos, tačiau Amerikos vyriausybė vis dar pripažįsta, kad Lenkijos vyriausybė Paryžių yra teisėta, taip kad pagal tai ir Lenkijos valstybė, bent teoretiškai imant, dar tebėra...

ISPRANAŠOVO

PARIS, spalio 19 d. (UP). — Vienas britų karininkas, kuris dabar kariauja Prancūzijoje, prisimena, kaip Maršalas Foch pareiškė savo kolegoms, kai buvo pasirašyta taikos sutartis, kad tegul visi perdaug nesidžiaugia, nes už 20 metų vėl reikės su vokiečiais kariauti.

— Londone nakties metu įvyksta abai daug nelaimių dėl karo metu neapšviestų gatvių.

March of Time photo
Atskyrė... — Šis jaunutis londonietis turėjo palikti savo tėvus Londone ir su kotele ir terbele ant kaklo keliauti kažkur toliau nuo Londono.

U.S.A. GINKLAI EŠĄ PERPRASTI...

LONDON, spalio 19 d. (AP). Vienas iš Žemųjų Rūmų atstovų perspėjo, kad Did. Britanija turinti būti atsargi perkant ginklus iš U.S.A., nes Amerikos ginklai esą perprasti britų armijai... Tuojau po šitokio neįsimtingo Žemųjų Rūmų atstovo pareiškimo, kad Amerikos ginklai esą žemos kokybės. (U.S.A. aeroplanai yra žinomi kaip geriausios karo mašinos visame pasaulyje. Red.)

SOVIETAI SIUNČIA AUKSĄ NACIAMS

LONDON, spalio 19 d. (INS). — Britų pasekretorius Richard Butler pareiškė Žemųjų Rūmų atstovams, kad sovietai pasiuntė naciams auksą už \$5,000,000. Kadangi dėjai britų blokados naciai niekur negali pirkti reikalingų karo reikmenų, išskyrus iš kaimyninių neutralinių valstybių, kurios parduoda bet ką tik už auksą, tai naciai ir apsirūpina tuom, kas perka viską: ir duoną ir kanuoles.

SOVIETŲ-KINŲ PAKTAS?

SANGAJUS, spalio 19 d. (UP). — Neutralinių valstybių diplomatai gavo žinių, kad į Sangajų atvyko sovietų specialioji delegacija iš Maskvos, kurios tikslas esąs pradėti derybas pasirašymui kariškos sutarties su Kinija.

UŽDRAUDĖ SUBMARINAMS ĮPLAUKTI Į USA VANDENIS

Tik nelaimės ištiktiems bus suteikta pagalba

WASHINGTON, spalio 19 d. — Prezidentas Rooseveltas paskelbė, kad U.S.A. uždraudžia kariaujančių valstybių submarinams plaukioti U.S.A. vandenyse ar apsisotiti U.S.A. portuos paėmimui maisto ar gazolino. Šis uždraudimas taikomas ne tik kariškiems povandeniniams laivams, bet ir komersiškiesiems povandeniniams laivams, tokiems, pav., kaip kad Vokietija turėjo per eito karo pradžioje, kurie atvykę būk su prekėmis į U.S.A. vandenį, ir grįždami namo užpuolė aliantų kariškus laivus. Šitoks uždraudimas esąs paskelbtas pirmą kartą U.S.A. istorijoje, ir esąs padarytas pagal 1935—37 metų Neutralumo Akto punktus.

Šis uždraudimas, tačiau, numato kelias išimtis. Pav., jeigu bet koks kariškas submarinas papultų į bėdą, dėl audros, limpamų ligų ar kitų nelaimių, pareinančių nuo "Dievo valios", kaip kad tarptautiniai jūrų įstatymai nusako visas gamtiškas sąlygas, kurios atneša jūroj esantiems laivams nelaimės, tai tada U.S.A. autoritetai sutiktų priglauti trumpam laikui nelaimės ištiktus laivus. Tačiau, jei į U.S.A. vandenį įplauktų bet koks kariškas ar nekariškas povandeninis laivas, kuris bėgtų nuo priešo, tai jis nebūtų įsileistas kaip paprastai, bet būtų konfiskuotas ir visa laivo įgula internuota.

Prezidento Roosevelto proklamacijos yra išvardintos tos valstybės, kurių laivai turi laikytis šio uždraudimo taisyklių. Tos valstybės yra sekančios: Prancūzija, Did. Britanija, Indija, Australija, Kanada, N. Zelandija, Pietų Afrikos Unija ir, pagaliau, Lenkija, nes U.S.A. iki šiol dar nepripažino Lenkijos padalinimo ir skaito kad Lenkijos valstybė dar tebėra...

PRAPLES PASILINKSNUŲ RAJONŲ

NEW YORK, spalio 19 d. — New Yorko Pasaulinės Parodos komitetas paskelbė, kad 1940 metams Pasaulinės Parodos pasilinksmimų rajonas busias žymiai praplėstas ir pavairintas patraukiančiais spalvomis. Mat, Parodos Komitetas nori daugiau pritraukti lankytojų per sekančius parodos metus.

PADAUGEJO ŠNIPŲ

WASHINGTON, spalio 19 d. (UP). — Dies komitetas, kuris tyrinėja komunistų ir vokiečių veikimą Amerikoje, patyrė, kad karui Europoj prasidėjus padaugejo šnipų, kurie yra labai pavojingi Amerikos ateičiai. Kiekvienam doram Amerikos piliečiui patariama nesidraugauti su vokiečių tautybės žmonėmis bei su komunistais, nes vokiečiai ir komunistai yra detektyvų nepaprastai sekami ir nekalti žmonės, draugaujantieji su komunistais ar vokiečiais gali įklūti į bėdą.

BRAZILIJA PIRKS U.S.A. AUKSĄ

WASHINGTON, spalio 19 d. — Amerikos Jungtinės Valstybės parduos Brazilijai auksą už \$3,000,000 pagal pasirašytą prekybos sutartį 1937 metais.

ITALIJA ĮSTEIGS ŽYDAMS KOLONIJĄ

ROMA, spalio 19 d. (UP). — Frank Gildemeester paskelbė, kad "principe" Italija sutinkanti įsteigti žydų koloniją Abisinijoje delei 5,000,000 žydų. Esą, tik reikia, kad pats Mussolini asmeniškai patvirtintų šį planą ir darbas busias pradėtas tuojau. Frank Gildemeester yra Tarptautinio Žydų Pabėgėlių Komiteto pirmininkas.

— Pasaulinės Parodos Farmacijos Pavilijone buvo kilęs gaisras, kuris buvo tuojau užgesintas.

BIULETENIS

PRANCŪZAI SULAIKĖ SMARKŲ NACIŲ PUOLIMĄ
PARIS, spalio 19 d. (INS). — Nežiūrint, kad oro sąlygos puolimams yra labai nepalankios, tačiau vokiečiai šį rytą labai smarkiai puolė prancūzus Saaro sektoriuje. Šiame puolime dalyvavo sunkioji artilerija ir tankai. Žuvo apie 1,000 vokiečių.

PASIRAŠYS ŠIANDIEN

PARIS, spalio 19 d. (INS). — Prancūzijos Užsienių Reikalų Ministerija paskelbė, kad šiandien Ankaroj, Turkijos sostinėj, bus pasirašyta anglo-turkų ir franco-turkų tarpusavio pagalbos sutartis.

BAIGIA GALUTINUS PASIRUOŠIMUS

BERLIN, spalio 19 d. (INS). — Vokiečiai skelbia, kad jie baigia galutinius pasiruošimus didiesiems mūšiams. Be to, vokiečiai skelbia, kad jie nekuriuos vietose pastūmę prancūzus net iki Prancūzijos rubežiaus. Prancūzų karo komunikatai šiuos vokiečių pranešimus paneigia.

NACIAI VĒL VIRŠ ANGLIJOS

LONDON, spalio 19 d. (INS). — Šiandien nacių žvalgybiniai aeroplanai vėl skraidė virš Anglijos ir Scapa Flow. Britų aviacija, kaip pranešama iš Paryžiaus, labai lengvai atmušė nacių ir šie turėję grįžti namo.

IR BRITAI ŽVALGO

LONDON, spalio 19 d. (INS). — Britų žvalgybinė aviacija šiandien vėl atliko pasekmingus skridimus virš šiaur-vakarinės Vokietijos.

March of Time photo
Jūrų karas. — Šis artis tintis žemėlapis parodo, kaip aliantai ir vokiečiai užbloka-vo šiaurės jūrą. Baltais taškeliiais pažymėtas sąsauris tarp Švedijos ir Jutiandijos pusiasalio parodo kur naciai prikišo daugybę jūrų minų. Tokios minos pluduriuoja ir netoli Heligolando salų. Britų užminuotos darys pažymėtos britų vėliava, o nacių — hakenkreucu.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with 2 columns: Metams, Pusei metų, Trims mėnesiams, Vienam mėn.

Table with 2 columns: Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje, Metams, Pusei metų, Trims mėnesiams, Vienam mėn.

Visais reikalais adresuokite:

Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis — Redaktorius. A. S. Trečiokas — Prezidentas.

KLAIDINGAI SUPRASTA MŪSŲ POZICIJĄ

Vienas ilgametis mūsų dienraščio skaitytojas ir rėmėjas rašo redakcijai sekančiu klausimu: Po to, kai Sovietų Rusija sutiko gražinti Lietuvai bent Vilnių ir jo apylinkes, išrodo, kad VIENYBĖS redakcijos antagonizmas komunistams ir komunistams padidėjo.

Mūsų gerbiamas kritikas klaidingai supranta mūsų poziciją. Pirmiausiai, mes jokio ypatingo antagonizmo prieš komunistą ir mūsų komunistų veiklą neturime.

Kas liečia Amerikos lietuvių komunistų nusistatymo ir jų veiklos, tai mes juos traktuojame taip, kaip jie patys save viešai atsirekomendavo. Jau nekalbant apie jų aiškų išstojimą prieš demokratiją, jie pasirodė veidmainiavę ir Lietuvos reikalais.

Tai mūsų komunistai viešai ir oficialiai pasisakė, kad jiems pirmiausiai rūpi Sovietų Rusijos reikalai ir jie lietuviais tėra tik tiek, kiek tas reikalingas komunistinės propagandos tikslams.

Jei mūsų komunistai atvirai prisipažintų, kad jie vien Sovietų valstybės interesais rūpinasi ir, kad jų vienatiniu tikslu yra apsaugoti sovietų santvarkos įvedimui Lietuvoje ir kituose kraštuose, tai ir mūsų komunistus liesti reiktų tik tiek, kiek mes esame priešingi komunistinei santvarkai.

Kuomet mūsų komunistai bus vyrais ir visuomenė atvirai rodysis tuo, kuo jie ištikro yra. Bet šios negalima vadinti antagonizmu prieš komunistus, komunistą ir Sovietų Rusijos santvarką.

Dėl pasikeitusių sąlygų numatoma Lietuvai pavojaus klausimu išsitarime atskiru rašiniu.

LAIŠKAI IŠ EUROPOS

Nuo Redakcijos. — Ši laiškas išsūtė iš Prancūzijos dar tik prasidėjus Lietuvos Rusijos deryboms.

Europos Karas ir Lietuva

Kaip atsilieps naujas Europos karas ir Lietuva? Ar pasiseks mums atlaikyti mūsų nepriklausomybę? Ar atgausime Vilnių, kitas Lietuvos prarastąsias sritis?

Šie klausimai skverbiasi galvon kiekvienam lietuviui. Atsakytį jį juos nelengva. Tačiau pasistengsime pagvilinti kiek vieną jų.

Geopolitinė Lietuva būklė Baltijos jūros pakrastyje, tarp dviejų didžiulių valstybių: Vokietijos ir Sovietų Rusijos stato Lietuvai labai keblion padėtin.

Kadangi Lietuva nebuvo pripažinti Vilniaus ir 1/3 savo

teritorijos pagrobimo, kadankas išsūtė iš Prancūzijos dar tik prasidėjus Lietuvos Rusijos deryboms.

Kodėl tas nebuvo padaryta, neaišku. Lietuvos vyriausybė paskelbė, kad atsiimsianti Vilnių su priderama teritorija derybų keliu.

Politiškai negalima elgtis

akių plotu ir vadovautis vien pageidavimais.

Pasaulinis karas N. 2 dar tik prasidėjo, kokios bus jo galutinos išdavos, nieks nežino.

Kad Lenkija neatgims po karu tose pačiose sienose, tai negali būti abejonės. Lenkai buvo užgrobę daug svetimų žemių: Lietuvos, Gudijos, Ukrainijos — tos žemės turi grįžti jų savininkams.

Sovietų-vokiečių sutartis skaudžiai atsiliepė ir Pabaltės valstybės. Matomai, didieji kai mynai pasidalino čia įtaką: Estija su Latvija įeina į Sovietų Rusijos įtakos zoną.

Kas turi namo raktus, tas yra ir jo šeimininkas, ta namo gyventojai tik įnamiai. Matomai, toks pat likimas laukia ir Latvija, jos užsienių reik.

Lietuvos būklė pakibus ore tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos, irgi nepavydėtina. Jeigu Lietuva įeity (tikėkimės tik laikinai) į Vokietijos įtakos zoną, jos būklė būtų irgi nelengva: mums atsieiti maiktinti Vokietiją visu karo metu; jeigu galėtume išsaugoti mūsų nepriklausomybę ir išvengti karo mūsų teritorijoj, tai nebūtų perbrangi kaina.

Kadangi Lietuvos rytojus yra netikras ir neaiškus, tai užduotis visų lietuvių gyvenančių svetur yra budėti, telktis krūvon ir rengtis pagalbon tėvynei.

V. J. Gabrys

P. S. Iyvkiai Europoj eina žaibo greitumu. Radijas atnešė šianakt žinią, kad ir Lietuvos Užs. Reik. Ministeris, p. Urbšys, yra išsuktas į Maskvą; abejotina, kad Sovietai jam pasiūlytų Vilnių. Matomai, Sovietai nori įtraukti ir Lietuvą į savo įtakos zoną.

KNYGOS UŽSIENIŲ LIETUVIAMS

KAUNAS. — Žinoma rašytoja ir veikėja Sofija Čiurlionienė paaukavo per DULR užsienių lietuvių mokykloms 100 knygų "Dvylika brolių jaudvarniais" ir 30 knygų "Šventmarės".

Jūrų kadetai. — Did. Britanijos laivynas turi puikias jūrų kadetus praktiškai sutrijuojant jūrų mokslus.

DR. J. ŠLIŪPO LAIŠKAI IŠ KELIONĖS

(Tęsinys iš pereinamo num.)

Rugsėjo 23 d.

Artymais Šetlando salų pasitiko mus anglų kariškas laivas ir apžūrėjęs įsakė laivui plaukti į Kirkwall, kur inspektorai nuspręs, ar laive neperdaug vežama naftos...

Laivo viršininkai sako, kad iš Stockholmo mums teks važiuoti į Helsinkius, o iš ten į Taliną, o paskui jau geležinkeliais per Estiją, Latviją, Lietuvon ir namon.

Šiaip žinių per radiją mažai. Niekio nauja mums nepraneša. Jei dar Skageraku važiuojant ir vokiečiai sustabdyt, tai turėsime ilgoką kelionę.

Jei Kirkwallyje mus iš laivo išlaipins, tai be abejojimo ten ilgai laikys lyg kokius belaisvius, nors mes — keleiviai — nieko nekalti esame.

Dienos atrodo ilgos, o naktis maža tegalime užmigti. Kremta rūpintis, nors nėra rodos ko rūpintis. Na, viso labo!

Rugsėjo 27 d.

Rugsėjo 24 d., 4 val. popietį sustojome Kirkwallio prielaukoje, kur radome kelių tautų suvarytų laivų.

Jau labai nusibodo mūsų eilės laukti! Keikiu kontrabandos vežiojimą — pasažieriniai laivais. Laivo viršininkai ginaisi ir sako nevažų kontrabandos, nors turį "aliejaus" ir gumos, bet tai vis esą skirta Svedijos valdžiai.

Laive nū radijo žinių, nū laikraščių! Nežinome kas dedasi pasaulyje, nuo kurio mes atskirti likome.

Mūsų sankelivai visi liūdini, bet švedai ir danai mažai kalba ir ramiai laukia išvažiavimo, kuris kasdien sakoma įvyksias "rytoj".

Dabar rūpės, kaip iš Svedijos pasiseiks namis? Tai tiek ir viso labučio.

Rugsėjo 30 d.

Vakar 4 val. popietį mums pranešė, kad šešios išplauksime iš britų nelaisvės. Visų džiaugsmas didelis.

Šiandien kajutėje vėl kraustomės, nes rytoj apie pietus ar gal ankščiau laivas žada pribūti į Goteburgą.

Matėme keistą laivą, žmombis jį vadino torpedų metėju; ar jis tokiu buvo, nežinau, nes torpedinio laivo nesu regėjęs.

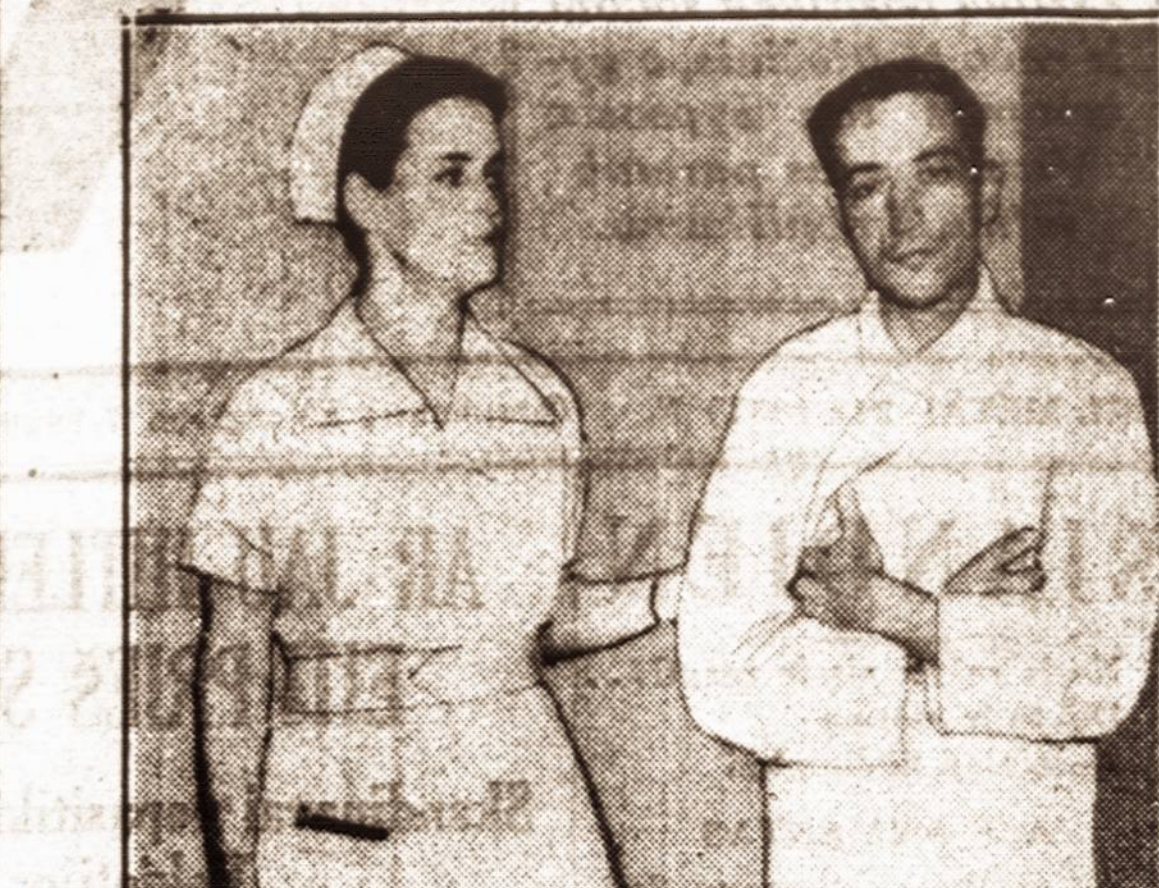
Dabar vis tik važiuojame, važiuojame — mašinos dūzgia. Kazin ar Lietuvoje žino, kad mes važiuodami namon patėkome į britų nelaisvę?..

Dabar rūpės, kaip iš Svedijos pasiseiks namis? Tai tiek ir viso labučio.

Spalio 1 d.

Galiaus esame Goteburge ir veikia išvyksime į Stockholmą. Dar neaišku per kur mus veš — tur būtų per Abą ir Helsinkius.

WARDHA, Indija, spalio 19 d. (INS). — M. K. Gandhi šiandien pareiškė, kad jis griežtai atmeta britų mėginimą išsiterėti, kad Indija padėtų britams kariauti prieš nacius, nežiūrint, kad britai siūlo sudaryti Indijos Federalinę Vyriausybę po šio karo.

Eina atžagariomis. — Šis jaunas vyras kaip tik prarado savo darbą — jis sunkiai susirgo liga taip kad jis negali vaikščioti kitaip, kaip tik atžagariomis.

TARNAI IR PONAI INDIJOJE

Iš kelionės po Gudžerati kraštą Indijoje

(Tasą iš pereinamo numerio)

—Bet pone, čia yra labai daug žydinčių jazminų, tai be galo pavojinga, perspėjo manė pats Babu.

—Nejau šis meilusias jazminų kvapas nuodingas? —Ne kvapas nuodingas, bet jazminų kvapą mėgsta kobros (pati nuodingiausia Indijos gyvatė) ir jos ten, kur jazminai žydi, susirenka naktimis.

—Bet tamstos ūkis nėra toks didelis, —pastebėjau jam. —Tai ne nuo didumo priklauso. Pas mus darbas yra suskirstytas šeimomis.

—Dabar, malonus pone, teikitės pailsėti, —tarė man Babu tėvas, atnešdamas man į sodną plaušinį, ant kurio paprastai indai guli.

—Tamsta manimi patenkintas? —paklausiau jo. —Nevisai; kodėl tamsta atsiskakai eiti į verandą ir nepriėmei mano šeimininko pakvietimo?

—Aš maniau, kad tai tamstai būtų įžeidimas. —O ne pone, mes esame tik tarnai ir man būtų buvę kūr kas maloniau, jeigu tamsta gerbdamas mano poną būtuomei ir mane pagerbęs.

—Aš labai atsiprašau, aš visai kitąp maniau. —Niekis pone, tamsta nieko neužgevai, priešingai, aš dar turiu pasakyti, kad aš patenkintas, kad mano sūnaus ponas, net ir mano poną laiko sau per menku draugu.

—Aš visai ne taip maniau, aš kaip tik norėjau kuo arčiau sūsiu Babu esame draugai. —Netiesa pone, baltasis žmogus visuomet pasilieka aukščiau visų kitų, jeigu ir jis leidžiasi žemyn, tai tik norėdamas parodyti savo išdidumą, kad jis nepaiso ir negerbia Indijos papročių.

—Jeigu taip tai aš priimu tavo pono pakvietimą, pranešė jam, kad aš noriu apžiūrėti jo ūkį ir pastatus. Dvarininkas labai nudžiugo sužinojęs mano nusistatymą ir pradėjo man aiškinti: —Mano ūkis nėra didžiausias. Turiu didelį vargą su tarnais. Bombėjus arti, tai daugumai ima pagunda išvykti į miestą. Dabar mano ūkyje yra

—Apie Lietuvos likimą nieko nežinome. Sako, Varšuvos įgula ketinanti pasiduoti vokiečiams ir dabar derybas vedanti. O rusai ketiną Taline įtaisyti karišką bazę ir... siaurinti Estijos nepriklausomybę. Ar teisybė — nežinia.

—Bet tamstos ūkis nėra toks didelis, —pastebėjau jam. —Tai ne nuo didumo priklauso. Pas mus darbas yra suskirstytas šeimomis.

—Dabar, malonus pone, teikitės pailsėti, —tarė man Babu tėvas, atnešdamas man į sodną plaušinį, ant kurio paprastai indai guli.

—Tamsta manimi patenkintas? —paklausiau jo. —Nevisai; kodėl tamsta atsiskakai eiti į verandą ir nepriėmei mano šeimininko pakvietimo?

—Aš maniau, kad tai tamstai būtų įžeidimas. —O ne pone, mes esame tik tarnai ir man būtų buvę kūr kas maloniau, jeigu tamsta gerbdamas mano poną būtuomei ir mane pagerbęs.

—Aš labai atsiprašau, aš visai kitąp maniau. —Niekis pone, tamsta nieko neužgevai, priešingai, aš dar turiu pasakyti, kad aš patenkintas, kad mano sūnaus ponas, net ir mano poną laiko sau per menku draugu.

—Aš visai ne taip maniau, aš kaip tik norėjau kuo arčiau sūsiu Babu esame draugai. —Netiesa pone, baltasis žmogus visuomet pasilieka aukščiau visų kitų, jeigu ir jis leidžiasi žemyn, tai tik norėdamas parodyti savo išdidumą, kad jis nepaiso ir negerbia Indijos papročių.

—Jeigu taip tai aš priimu tavo pono pakvietimą, pranešė jam, kad aš noriu apžiūrėti jo ūkį ir pastatus. Dvarininkas labai nudžiugo sužinojęs mano nusistatymą ir pradėjo man aiškinti: —Mano ūkis nėra didžiausias. Turiu didelį vargą su tarnais. Bombėjus arti, tai daugumai ima pagunda išvykti į miestą. Dabar mano ūkyje yra

—Apie Lietuvos likimą nieko nežinome. Sako, Varšuvos įgula ketinanti pasiduoti vokiečiams ir dabar derybas vedanti. O rusai ketiną Taline įtaisyti karišką bazę ir... siaurinti Estijos nepriklausomybę. Ar teisybė — nežinia.

—Bet tamstos ūkis nėra toks didelis, —pastebėjau jam. —Tai ne nuo didumo priklauso. Pas mus darbas yra suskirstytas šeimomis.

—Dabar, malonus pone, teikitės pailsėti, —tarė man Babu tėvas, atnešdamas man į sodną plaušinį, ant kurio paprastai indai guli.

—Tamsta manimi patenkintas? —paklausiau jo. —Nevisai; kodėl tamsta atsiskakai eiti į verandą ir nepriėmei mano šeimininko pakvietimo?

—Aš maniau, kad tai tamstai būtų įžeidimas. —O ne pone, mes esame tik tarnai ir man būtų buvę kūr kas maloniau, jeigu tamsta gerbdamas mano poną būtuomei ir mane pagerbęs.

—Aš labai atsiprašau, aš visai kitąp maniau. —Niekis pone, tamsta nieko neužgevai, priešingai, aš dar turiu pasakyti, kad aš patenkintas, kad mano sūnaus ponas, net ir mano poną laiko sau per menku draugu.

—Aš visai ne taip maniau, aš kaip tik norėjau kuo arčiau sūsiu Babu esame draugai. —Netiesa pone, baltasis žmogus visuomet pasilieka aukščiau visų kitų, jeigu ir jis leidžiasi žemyn, tai tik norėdamas parodyti savo išdidumą, kad jis nepaiso ir negerbia Indijos papročių.

—Jeigu taip tai aš priimu tavo pono pakvietimą, pranešė jam, kad aš noriu apžiūrėti jo ūkį ir pastatus. Dvarininkas labai nudžiugo sužinojęs mano nusistatymą ir pradėjo man aiškinti: —Mano ūkis nėra didžiausias. Turiu didelį vargą su tarnais. Bombėjus arti, tai daugumai ima pagunda išvykti į miestą. Dabar mano ūkyje yra

—Apie Lietuvos likimą nieko nežinome. Sako, Varšuvos įgula ketinanti pasiduoti vokiečiams ir dabar derybas vedanti. O rusai ketiną Taline įtaisyti karišką bazę ir... siaurinti Estijos nepriklausomybę. Ar teisybė — nežinia.